

Salgótarján Megyei Jogú Város Közgyűlésének
31/2012.(IX.27.) önkormányzati rendelete
a helyi jelentőségű védett természeti területté nyilvánítás megállapításáról

Salgótarján Megyei Jogú Város Közgyűlése a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 24.§ (1) bekezdése b) pontjában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli el:

1. §

Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzata jelen rendelet 2. §-ában meghatározott területeket helyi jelentőségű védett természeti területté nyilvánítja.

2. §

Helyi jelentőségű védett természeti területek:

- a) Pécskői bazaltkúp hrsz. 0207/3, kiterjedése: 155ha 9501m²
- b) Baglyas-bazalttömb hrsz. 1380 „Baglyaskő”, kiterjedése 6099 m²

3. §

E rendelet 1. melléklete a Természetvédelmi kezelési terv - Pécskő bazaltkúpok hrsz. 0207/3

4. §

E rendelet 2. melléklete a Természetvédelmi kezelési terv - Baglyas-bazalttömb hrsz. 1380

5. §

- (1) A rendelet 2012. november 1-én lép hatályba. A rendelet rendelkezéseit a hatályba lépését követően indított ügyekben kell alkalmazni.
- (2) E rendelet hatályba lépésével egyidejűleg hatályát veszti a helyi jelentőségű védett természeti területek védeltségének fenntartásáról szóló 3/2008. (I.29.) rendelet.

Salgótarján, 2012. szeptember 27.

Székyné dr. Sztrémi Melinda
polgármester

Dr. Gaál Zoltán
jegyző

Természetvédelmi kezelési terv
Pécskői bazaltkúp - Salgótarján hrsz. 0207/3

kiterjedése 155ha 9501m², megközelítése Salgótarján-Pintértelep, a Tarjáni útról lehajtva

1. Gyakorlati természetvédelmi célkitűzések

- A területen található földtani képződmények: a bazaltvulkánosság során keletkezett sziklakúpok és egyéb felszínformák, illetve a bányászati tevékenység során létrejött felszínalakzatok megőrzése, továbbá a különleges értéket képviselő kaptárkövek (kőfülkék) megóvása.
- A természetszerű élőhelyek, társulások megőrzése, ezek kiterjedésének növelése az idegenhonos, illetve őshonos inváziós fajok állományainak területcsökkentése mellett, a természetességi állapot javítása, biológiai sokféleségük és mozaikosságuk növelése.
- A bazaltfelszínen kialakult jellegzetes sziklagyepi növénytársulások megóvása, élőhelyük hosszú távú fennmaradásának segítése.
- A terület erdeinek természetközeli erdőgazdálkodással történő, a biodiverzitás fenntartását/növelését is biztosító hasznosítása.
- A területen élő védett és fokozottan védett fajok populációinak megóvása, valamint az életföldrajzi és természetvédelmi szempontból kiemelkedő jelentőségű társulások; növény- és állatfajok védelme, különös tekintettel az alábbiakra: északi gyöngy vesszős cserjés (*Waldsteinio-Spiraeetum mediae*), törmeléklető-erdő (*Mercuriali-Tilietum*); sziklai ternye (*Alyssum saxatile*), sziklai repcsény (*Erysimum crepidifolium*), szirti gyöngy vessző (*Spiraea media*), piros és fekete madárbirs (*Cotoneaster integerrimus* et *Cotoneaster niger*) sárga kövirózsa (*Jovibarba hirta*), hamvas küllő (*Picus canus*), fekete harkály (*Dryocopus martius*).
- A történelmi, illetve kultúrtörténeti értékek megóvása, fennmaradásának biztosítása.
- A területen feltárt késő bronzkori régészeti lelőhely védelme.
- A terület élővilág-védelmi érdekekkel összhangban álló bemutatási, oktatási célú hasznosítása, a látogathatóság szakszerű kialakítása.
- A terület geológiai, régészeti, biológiai és természetvédelmi célú kutatásának és fejlesztésének biztosítása.
- A Pécskő szikla tájképi értékének megőrzése.

2. Természetvédelmi stratégiák

- A bükkösök, gyertyános-, cseres- és melegkedvelő tölgyesek élettelen környezeti viszonyainak, értékes életközösségeinek megőrzése, állapotuk javítása természetvédelmi kezeléssel.
- A fokozottan védett, védett, illetve lokálisan értékes növény- és állatfajok állományainak fenntartása, egyedszámuk növelése a természetvédelmi kezelés és élőhely-fejlesztés által, valamint a külső károsító hatások csökkentésével.
- Természetvédelmi kezeléseket megalapozó és azokat továbbfejlesztő kutatások végzése.

3. Természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

3.1. Művelési ághoz nem köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

a) Földtani, felszínalakotani természeti értékek, barlangok védelme

- Tilos károsítani a terület felhagyott kőfejtőit, kőzetfeltáródásait.
- A területen tilos ásványokat, kőzeteket gyűjteni.

b) Élőhelyek kezelése és fenntartása

- A tevékenységet az üzemterv, illetve erdőgazdálkodási tervben meghatározottak szerint lehet végezni.

c) Fajok védelme

- Az élőhely-kezelések tér- és időbeli rendjét a legfontosabb növény- és állatfajok védelmi igényeihez kell igazítani.

d) Táj- és kultúrtörténeti értékek

- A területen a tájképi értéket csökkentő létesítmény elhelyezése tilos.

e) Látogatás

- Természetkímélő turizmus gyakorolható a területen.

f) Oktatás és bemutatás

- A terület oktatási, bemutatási célú hasznosítása széleskörű nyilvánosság előtt kívánatos.

g) Kutatás, vizsgálatok

- Csak szakemberek végezhetnek, a védelem érdekeivel összefüggő kutatásokat, ellenőrzött módon, részletes kutatási terv birtokában.
- Természetvédelmi célú kutatások kiemelten támogatandók a területen.

h) Terület- és földhasználat

- A területen csak őshonos vadfajok állandó állományai tarthatók fenn, a természetes vadeltartó képességnek megfelelő szinten. Mesterséges vad kibocsátás és zárt-téri vadtartás tilos.
- Burkolt utak létesítése a területen tilos.
- Új burkolatlan utak létesítése csak erdőgazdálkodási célból, a természetvédelmi hatósággal előre egyeztetett helyen és módon lehetséges.
- A területen ipari és bányászati tevékenység nem folytatható.
- A területen épületet, építményt, kerítést létesíteni csak a természetvédelmi hatósággal előre egyeztetett helyen és módon lehetséges.

i) Természetvédelmi infrastruktúra

- Természetvédelmi infrastruktúraként csak az élőhelyek fenntartását, helyreállítását és a terület hatósági megjelölését, valamint a bemutatást szolgáló kisebb létesítmények helyezhetők el.

3.2. Művelési ághoz, illetve földhasználati módhoz köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

a) Erdők kezelése

- Az őshonos fafajú erdőkben az akácot, illetve egyéb idegenhonos fafajokat vissza kell szorítani.
- Folyamatos erdőborítást biztosító, természetközeli erdőgazdálkodási üzemmódok alkalmazandók a bazaltkúpok, illetve az országos védelemre tervezett kőfülke védőzónájában.
- Törmelékletjtő-erdő foltok érintetlenül hagyandók, illetve csak a tájidegen és inváziós fajok visszaszorítása indokolt.
- Az odúlakó, illetve a ragadozó madárfajok védelme érdekében az erdőgazdálkodói tevékenység során törekedni kell a fészkelésre alkalmas, illetve odvas fák megkímélésére.
- Őshonos állományokban erdőgazdálkodási munkák vegetációs időben csak a természetvédelmi hatósággal egyeztetett esetekben végezhetők.
- Fakitermelések során a talajt, az újulatot, a visszamaradó állományt és az aljnövényzetet kímélő technológiát kell alkalmazni.

b) Gyepek (legelők) kezelése

- A spontán cserjésedő-erdősödő gyepterületeken a használat a természetes szukcessziós folyamatok elősegítésére – a nem őshonos, agresszíven terjeszkedő fajok rendszeres visszaszorítása mellett –, vagy fás legelő kialakítására és fenntartására irányulhat.

- A gyepek juh, kecske, szarvasmarha, ló legeltetésével vagy kaszálással hasznosíthatók.
 - A túllegeltetés egész évben tilos.
 - Új legelőberendezések létesítésére az igazgatósággal történt előzetes egyeztetést követően kerülhet sor.
 - A gyepterületeken szárazzás, cserjeirtás csak a vegetációs időszakon kívül történhet.
- c) Művelésből kivett területek kezelése
- A saját használatú utak a terület tulajdonosa által szabályozott módon használhatók.
 - A kopárság területén a rendkívül gazdag flóra és védett fajok alkotta társulás védelme érdekében természetkímélő turizmus folytatható. Az esetlegesen előkerülő inváziós növényfajok irtására, eltávolítására a lehető leghamarabb sor kell kerülni, terjedésüket meg kell akadályozni.

Természetvédelmi kezelési terv
Baglyas-bazalttömb - Salgótarján hrsz. 1380 „Baglyaskő”

kiterjedése 6099 m², megközelítése Salgótarján központ, a Karancs út 78. területéről

1. Gyakorlati természetvédelmi célkitűzések

- A terület jellegét meghatározó, bazaltvulkánosság során keletkezett földtani képződmény, a bányászati tevékenység eredményeként létrejött felszínalakzatok, illetve a vulkáni tevékenység nyomait őrző természetes felszínformák és más, egyedülálló geológiai értékek megőrzése, különös tekintettel az „ásványcsomókra” és a hólyagbarlangokra.
- A területen található védett növény- és állatfajok, valamint életközösségeik megőrzése, zavartalanságuk és életfeltételeik fennmaradásának biztosítása.
- A természetszerű élőhelyek, társulások megóvása az idegenhonos, illetve inváziós fajokkal szemben.
- A történelmi múlt emlékeinek megóvása, fenntartása, a régészeti lelőhely védelme.
- A terület élővilág-védelmi érdekekkel összhangban álló bemutatási, oktatási célú hasznosítása; a természetvédelmi szemlélet erősítését szolgáló oktatási, nevelési, bemutatási tevékenységek feltételeinek biztosítása, fejlesztése, a terület látogathatóságának szakszerű kialakítása.
- A terület geológiai, régészeti, biológiai és természetvédelmi célú kutatásának és fejlesztésének biztosítása.
- A Baglyas-kő szikla tájképi értékének megőrzése.

2. Természetvédelmi stratégiák

- A kedvező ökológiai állapot eléréséhez szükséges a területen található hulladékok eltávolítása.
- Agresszíven terjedő vagy nem őshonos fajok visszaszorítása a természetességi állapot javítása érdekében.
- Tiltó és információs táblák kihelyezése, a látogatók és a lakosság (a helyi közösségek) környezettudatosságának növelése a terület megóvása érdekében.
- Az értékek hosszú távú védelme és gondozása a lakóhelyi közösségek és természetvédelemben érdekelt civil szervezetek bevonásával valósuljon meg.
- A látogatók számára az igényeiknek megfelelő természetvédelmi oktatási és bemutatási programok biztosítása. A bemutatóhelyek fenntartása, fejlesztése.
- Tanösvény kijelölése az oktatás zavartalan menetének biztosítására, valamint a taposásból eredő környezetterhelés minimalizálása céljából.

3. Természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

3.1. Művelési ághoz nem köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

a) Földtani, felszínalakzati természeti értékek, barlangok védelme

- A területen található földtani értékekre gyakorolt mindenféle emberi károsító hatás tilos.
- A földtani értékek védelme, valamint a tájkép esztétikájának megőrzése érdekében szükséges az adventív vadszőlő fajok (*Parthenocissus sp.*) eltávolítása a sziklafelületről.
- Tilos az ásványgyűjtési céljából történő kőpattintás, valamint a sziklafal egyéb módon való károsítása.

b) Élőhelyek kezelése és fenntartása

- Agresszíven terjedő vagy nem őshonos fajok visszaszorításával meg kell akadályozni az élőhelyek degradációját (cserjéltelenítés, akáctalanítás).
- Az adventív, illetve a nem őshonos fa- és cserjefajok kivételével tilos a fakitermelés.
- A területen az év bármely szakában tilos tüzet gyújtani.
- Tilos hulladékot elhelyezni a területen.

c) Fajok védelme

- Az élőhely-kezelések tér- és időbeli rendjét a legfontosabb növény- és állatfajok védelmi igényeihez kell igazítani.
- Védett madárfajok megtelepedésének elősegítése mesterséges fészekodúk kihelyezésével.
- A területen előforduló növény- és állatfajok életközösségeinek megőrzése, életfeltételeik biztosítása érdekében tilos bármely faj egyedeit gyűjteni, befogni vagy egyéb módon károsítani.

d) Látogatás

- Természetkímélő turizmus gyakorolható a területen.
- A területre való belépés és ott tartózkodás a kijelölt tanösvényen történhet. Erről letérni nem javasolt a természeti értékek károsodása és esetleges balesetveszély, személyi sérülés miatt.
- Sziklamászás és egyéb sporttevékenység nem folytatható a területen.

e) Oktatás és bemutatás

- A terület oktatási, bemutatási célú hasznosítása széleskörű nyilvánosság előtt kívánatos.
- Oktatás, felhívások és egyéb tilalmak megismertetése információs táblák kihelyezésével.

f) Kutatás, vizsgálatok

- Csak szakemberek végezhetnek, a védelem érdekeivel összefüggő kutatásokat, ellenőrzött módon, részletes kutatási terv birtokában.
- A terület régészeti feltárásának megkezdése kívánatos. A feltárás eredményeit régészeti bemutatóhely formájában lehet a széleskörű nyilvánossággal megismertetni.

g) Terület- és földhasználat

- A területen a tájképi értéket csökkentő létesítmény elhelyezése tilos.
- Természetvédelmi infrastruktúraként csak az élőhelyek fenntartását, helyreállítását és a terület hatósági megjelölését, valamint a bemutatást szolgáló kisebb létesítmények helyezhetők el.
- A területen ipari és bányászati tevékenység nem folytatható.
- Tilos termőföldet elszállítani a területről.